

باسمه تعالی

سوالات متن درس دوم فلسفه ی دوازدهم انسانی

*** کانال آموزشی فلسفه دوازدهم انسانی در پیام رسان گپ ***

<https://gap.im/falsefe۱۲>

لینک کانال در پیام رسان گپ

خلیل شبانی نژاد دبیر فلسفه و منطق – شهرستان لامرد

جهان ممکنات

صفحه ۸ تا ۱۲

سوالات متن

۱- اصطلاحات زیر را تعریف کنید. ص ۲

رابطه امکانی: محمول قضایا برای موضوعشان ضروری نیستند بلکه ممکن هستند؛ یعنی، هم می توانند این محمول را بپذیرند و هم نپذیرند. مانند: خربزه میوه شیرینی است

رابطه ضروری: محمول قضایا برای موضوعشان ضروری است. مانند: فیل جاندار است

رابطه امتناعی: برقراری ارتباط میان موضوع و محمول غیرممکن است؛ یعنی ارتباط موضوع و محمول محال و ممتنع است. مانند: مربع سه زاویه دارد

واجب الوجود بالذات: همان ذاتی است که وجود برایش ضرورت دارد و این ضرورت، از ناحیه خود آن ذات است نه از ناحیه یک امر بیرونی. مانند: خداوندیکتا

واجب الوجود بالغير: اشیاء جهان، چون ذاتا ممکن الوجودند، به واجب الوجود بالذاتی نیاز دارند که آنها را نسبت به وجود از حالت امکانی خارج کند و وجود را برای آنها ضروری و واجب نماید. بنابراین اشیای جهان واجب الوجود بالغير هستند مانند موجوداتی که اکنون در این جهان وجود دارند

۲- در قضایای « عدد هشت فرد است » و « تعداد موجودات روی زمین بی نهایت است » رابطه موضوع و محمول چگونه است؟
توضیح دهید. برقراری ارتباط میان موضوع و محمول غیرممکن است؛ یعنی محال و ممتنع است که عدد هشت فرد باشد، موجودات روی زمین نامحدود باشند.

۳- اشیا ممکن الوجودند یعنی چه؟

یعنی ذات و ماهیت اشیاء به گونه ای نیست که حتما باید باشد. همچنین، به گونه ای هم نیست که بودن آنها محال باشد. این اشیاء ذاتا می توانند باشند یا نباشند.

۴- از نظر فارابی و ابن سینا میان ماهیات و وجود چه نوع رابطه ای برقرار است؟ ص ۱۱

این موجودات در ماهیت و ذات خود، ممکن الوجود هستند و با «وجود» رابطه امکانی دارند.

۵- چرا با اینکه موجودات ممکن، فقط امکان وجود را دارند، اکنون موجودند و جهان موجودات را تشکیل داده اند. ص ۱۱

اگرچه این قبیل موجودات در ماهیت و ذات خود، ممکن الوجود هستند و با «وجود» رابطه امکانی دارند، یعنی می توانند باشند و هم می توانند نباشند اما همین رابطه امکانی به آنها اجازه می دهد که اگر علت وجود آنها فراهم شود، و همه علل و عواملی که برای بوجود آمدن آنها لازم است فراهم شود، آنها نیز پا به اقلیم وجود بگذارند و موجود شوند.

۶- رابطه امکانی را توضیح دهید. و مثال بزنید. ص ۱۱

محمول قضایا برای موضوعشان ضروری نیستند بلکه ممکن هستند؛ یعنی، هم می توانند این محمول را بپذیرند و هم نپذیرند. مثال: فردا هوا سرد است. - خربزه میوه ی شیرینی است.

۷- از نظر ابن سینا چرا اشیاء جهان، واجب الوجود بالغیر هستند؟ ص ۱۱

موجوداتی که در این عالم وجود دارند چون ممکن الوجود هستند به خودی خود نمی توانند بوجود بیایند بلکه باید برای بوجود آمدن به مرحله وجوب و ضرورت برسند و واجب الوجود شوند و وجود و هستی برای آنها ضرورت و حتمیت داشته باشد تا بوجود آیند، اما چون این موجودات ممکن الوجود هستند، در ذات و درون خود این ضرورت و وجوب ندارند و باید از موجودی غیر از خودشان ضرورت و وجوب کسب کنند تا بوجود آیند، به این خاطر به آنها واجب الوجود بالغیر گویند.